

7.

festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Organizator:

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU

Podrška:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

SADRŽAJ

Pozdravna riječ	4
O Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata	6
Program	10
Sažeci izlaganja	18
Sažeci posterskih izlaganja	42
Biografije autora	54
Programski i organizacijski odbor	70

Pozdravna riječ

Poštovane kolegice, poštovani kolege,

srdačno vas pozdravljam na početku *Festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata* koji se sedmi put održava u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

I ovogodišnji Festival ima za cilj razmjenu iskustava u digitalizaciji kulturne i znanstvene baštine, upoznavanje s aktualnim pitanjima u području digitalnih knjižnica, a osobito razmatranje mogućnosti usklađivanja i povezivanja podataka o digitalnoj građi, odnosno izgradnje mreže digitalnih knjižnica, arhiva, muzeja radi naših korisnika koji očekuju jedinstveno mjesto pristupa hrvatskoj digitalnoj građi.

U tom smislu, ohrabruju inicijative i projekti koje potiču okupljanje građe i jačanje e-infrastrukture – bilo da je riječ o nastojanjima Ministarstva kulture Republike Hrvatske da sustavno izgradi infrastrukturu za e-kulturu ili o manjim projektima ustanova iz područja kulture i znanosti koji na testnim projektima poput izgradnje portala *Znameniti i zaslužni Hrvati* ili *Hrvatska glagoljica* istražuju i uspostavljaju interoperabilnost podataka te izgrađuju dijelove buduće mreže. Također je potrebno istaknuti i sudjelovanje naših ustanova u europskim projektima čime se promiče hrvatska kultura, znanost i umjetnost, poput projekata *COURAGE* i *CSEEE*, te osigurava zastupljenost ne samo naše građe u europskim sustavima već i prepoznavanje mogućnosti naših stručnjaka u provedbi takvih projekata. U kontekstu razvoja digitalnih usluga, ne

smijemo izostaviti uspostavu koordinacije nabave i jedinstvenog mjesta pristupa e-izvorima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu čime je svakako unaprijeđen dosadašnji rad i usluge na području unapređenja korištenja znanstvenih izvora informacija.

Ovogodišnji Festival posvećen je širokom krugu tema iz područja digitalizacije, s posebnim fokusom na okupljanje metapodataka digitalizirane građe i njihovu interoperabilnost i otvorenost te izazove kreativnog korištenja digitalizirane baštine i metapodataka u području obrazovanja i znanosti, umjetničke interpretacije i komercijalnog iskorištavanja. Uz domaće i inozemne stručnjake, posebna gošća ovogodišnjeg D-festa je Adina Ciocoiu, predstavnica Europeane, koja će održati izlaganja o aktualnim pitanjima agregiranja metapodataka u Europeani i njihova kreativnog korištenja.

Očekujem da će i sedmi Festival donijeti nove spoznaje, produbiti uvid u stanje digitalizacije te potaknuti nove projekte.

Zahvaljujem svim predavačima i sudionicima Festivala na odazivu. Zahvaljujem programskom odboru koji je oblikovao program Festivala. Posebno hvala svim članovima organizacijskog odbora i ostalim djelatnicima Knjižnice bez čijeg marljivog zalaganja ovaj Festival ne bi bilo moguće ostvariti.

Želim vam svima puno uspjeha u radu.

dr. sc. Tatijana Petrić, knjižničarska savjetnica
predsjednica Programskog odbora
Glavna ravnateljica
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

O Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata

Festival hrvatskih digitalizacijskih projekata organizira se već sedmu godinu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Ideje koje su potaknule organizaciju Festivala i dalje su aktualne – cilj je Festivala promicanje digitalizacije kao sredstva za osiguranje dostupnosti kulturne i znanstvene baštine, stjecanje novoga znanja, istraživanje, obogaćivanje kulturnog identiteta i izražavanje, zabavu, poticanje kulturnog turizma, povezivanje i inovativno korištenje tehnologije u kulturi, znanosti i obrazovanju.

U proteklim je godinama program Festivala dobio prepoznatljiv oblik koji čine pozvana izlaganja s fokusom na značajne aktualne teme iz područja digitalnih knjižnica te predstavljanja hrvatskih i europskih projekata digitalizacije, upoznavanje s najnovijim tehničkim dostignućima u području digitalizacije i razmatranje aktualnih stručnih tema. Svakako ne treba izostaviti i popratni dio svakoga Festivala – druženje, raspravu i izgradnju temelja za bolju suradnju među stručnjacima, projektima i ustanovama.

S obzirom na važnost poticanja interoperabilnosti digitalnih sadržaja i sustava, 7. festival hrvatskih digitalizacijskih projekata usko se nastavlja na prethodni te u fokus stavlja okupljanje digitalne građe i metapodataka ustanova iz područja kulture i znanosti. Tema se provlači kroz nekoliko pozvanih izlaganja prvoga dana Festivala, bilo da je riječ o dostavi metapodataka u Europeani, višestrukog korištenja metapodataka ili ujednačivanju podataka u suradničkim sustavima. Program Festivala donosi i izlaganja koja se bave područjem kulturne i kreativne industrije, korištenjem podataka i digitalnog sadržaja te primjene naprednih tehnologija u

razvoju proizvoda nastalih u projektima digitalizacije. Tradicionalno, na Festivalu se predstavljaju i projekti digitalizacije provedeni u protekloj godini.

Program Festivala dodatno upotpunjuju i posterska izlaganja koja predstavljaju provedene projekte digitalizacije, analize sadržaja digitalizirane građe te rezultate istraživanja tema iz područja digitalizacije.

P R O G R A M

PROGRAM

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Malo predvorje

Četvrtak, 27. travnja 2017.

- 08:30 – 09:00** Prijava sudionika
- 09:00 – 09:15** Otvaranje Festivala i pozdravni govori
- 09:15 – 11:00** **Adina Ciocoiu** (Europeana): Working with Europeana: metadata matters
- Teodora Shek Brnardić** (Hrvatski institut za povijest): Predstavljanje projekta COURAGE – Kulturna opozicija: razumijevanje kulturne baštine neslaganja u bivšim socijalističkim državama
- Dragana Milunović** (Narodna biblioteka Srbije): U presjeku dijeljenja i posjedovanja: perspektive Narodne biblioteke Srbije u posredovanju između krajnjeg korisnika digitalnih objekata i nositelja autorskih prava
- 11:00 – 11:30** Stanka za kavu

11:30 – 13:00 **Rajka Gjurković Govorčin, Karolina Holub, Dina Mašina** (Knjižnice grada Zagreba; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti): Izazovi ujednačivanja opisa digitalnog sadržaja

Kristijan Crnković (ArhivPRO): Abeceda digitalizacije i izgradnje digitalnih repozitorija i zbirki

Vedrana Juričić (Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti): Tematski portal Znameniti i zaslužni Hrvati

Sofija Klarin Zadavec (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Digitalna.nsk.hr – godinu dana poslije

13:00 – 14:00 Stanka za ručak

14:00 – 14:30 Predstavljanje izlaganja na posteru

Nadia Bužleta, Nela Načinović (Gradska knjižnica i čitaonica Pula): Uporabljivost portala digitalizirane građe: na primjeru ViZZ-a

Karolina Holub, Mira Miletić Drder, Petra Pancirov (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Koncepti osoba, korporativno tijelo i prostor u digitalnoj knjižnici

12 Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Lana Lončarić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu): Digitalizacija arhivske, knjižnične i muzejske građe Ministarstva kulture Republike Hrvatske: analiza prijave programa

Anja Majstorović, Lucija Martinić, Ana Strinavić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Knjižnica Poliklinike SUVAG): Virtualna izložba Prošlost i sadašnjost Krke

Ana Sudarević (Osnovna škola Dubovac): Klikni i čitaj: digitalna zbirka slikovnica Osnovne škole Dubovac

Marinka Ulaga (Znanstvena knjižnica Dubrovnik): Digitalne zbirke u Dubrovačkim knjižnicama

Tomica Vrbanc (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu): Digitalizirani članci o Domovinskom ratu: od prvog projekta do digitalne zbirke

14:30 – 16:00 **Vilijam Lakić** (Gradska knjižnica „Juraj Šišgorić“ Šibenik): Virtualni muzej Fausta Vrančića

Davorin Vujčić, Marin Kolega (Muzeji Hrvatskog zagorja – Galerija Antuna Augustinčića): Multimedija Studija Galerije Antuna Augustinčića

Koraljka Kuzman Šlogar, Irena Miholić

(Institut za etnologiju i folkloristiku): „Etnografija Domovinskog rata“: od znanstvenog projekta do digitalne zbirke

Petak, 28. travnja 2017.

09:00 – 10:00 Obilazak Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu

09:30 – 10:00 Prijava sudionika

10:00 – 11:30 **Adina Ciocoiu** (Europeana): Cultural heritage: reuse, remake, reimagine with Europeana

Nives Tomašević (Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru): Digitalizirana pisana baština kao izvorište autentične ponude kulturne i kreativne industrije Republike Hrvatske

Dubravka Bevandić (Služba za zaštitu prava na pristup informacijama): Ponovna uporaba informacija u knjižnicama

11:30 – 12:00 Stanka za kavu

12:00 – 13:30 **Miroljub Stojanović, Mirjana Stanišić** (Narodna biblioteka Srbije): Digitalizacija legata Desanke Maksimović

14 Sedmi festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Kristian Benić (Gradska knjižnica Rijeka):
GKR2020 – značaj digitalizacije u Europskoj
prijestolnici kulture Rijeka 2020.

Mario Šimunković (Proksima): Digitalni zavičaj

**Adina Ciocoiu, Renata Petrušić, Jasenka
Zajec** (Europeana; Nacionalna i sveučilišna
knjižnica u Zagrebu): Putovanje jugoistočnom
Europom: predstavljanje projekta CSEEE

13:30 – 14:30 Stanka za ručak

14:30 – 16:00 **Ivana Majer, Martina Petrinović** (Društvo
povjesničara umjetnosti Hrvatske): Quo vadis,
Peristil? Digitalizirani Peristil i digitalni izazovi
pred Društvom povjesničara umjetnosti
Hrvatske

Viktorija Kudra Beroš, Jasna Blažević (Institut
za migracije i narodnost): Repozitorij Instituta
za migracije i narodnosti

Artur Šilić, Nikola Bojić (samostalni istraživač;
Institut za povijest umjetnosti): ARTNET
– primjer vizualizacije društvenih mreža u
povijesti umjetnosti

S A Ž E C I I Z L A G A N J A

WORKING WITH EUROPEANA: METADATA MATTERS

Adina Ciocoiu

Europeana

Adina.Ciocoiu@europeana.eu

Europe's museums, galleries and archives are digitising their collections creating virtual copies of their texts, imagery, to be stored locally or to be shared with the wider world in specialised online platforms. Europeana is one of the platforms that brings together such digital collections by ensuring their findability and reuse. Behind every beautiful painting, any inspiring drawing, thought-provoking book, there is metadata. This metadata allows machines to interpret and give access to information about the object, digital copies and webpages displaying it. The object can then be shared or reused by the specialised users to create products and services. To represent the data in a uniform manner, Europeana has developed a standard, the Europeana Data Model (EDM), that aligns the different data formats used by libraries, archives, audiovisual archives, museums, and enables interoperability between them. Over the years, Europeana has developed a set of recommendations aimed to improve the presentation of data and the user experience, ranging from the EDM mandatory elements, and image size of type of content provided. In close relation to this, we are dedicating efforts in working with data providers to improve the quality of the metadata that is published online. This alignment focuses on the representation of the multilingual aspects in the data, on using specific vocabularies to represent people, subject, place, time information, as well as on providing distinct titles across a dataset, or making sure the correct rights are

assigned to the object, providing unique and persistent identifiers for the resources represented in the data. This presentation will bring more information about these aspects, their importance and relevance to the cultural heritage domain.

PREDSTAVLJANJE PROJEKTA *COURAGE* – KULTURNA OPOZICIJA: RAZUMIJEVANJE KULTURNE BAŠTINE NESLAGANJA U BIVŠIM SOCIJALISTIČKIM DRŽAVAMA

Teodora Shek Brnardić

Hrvatski institut za povijest

teashek@gmail.com

Osnovni cilj projekta *COURAGE* iz programa *Obzor 2020*. stvaranje je prve digitalne baze podataka (registra) javnih i privatnih zbirki u Europi i iseljeništvu koje svjedoče o preživljavanju različitih oblika kulturne opozicije u bivšim socijalističkim državama od uspona komunističkih režima do pada *željezne zavjese*. Konzorcij se sastoji od 12 partnera pod koordinacijom Mađarske akademije znanosti i umjetnosti, a u Hrvatskoj je partner Hrvatski institut za povijest koji je nadležan za zbirke u Hrvatskoj i Sloveniji. Na predstavljanju ovog suradničkog projekta prikazat će se dosadašnji tijek rada te obrađeni primjeri hrvatskih zbirki i iskustvo rada na središnjem registru te obradi i unosu podataka.

U PRESJEKU DIJELJENJA I POSJEDOVANJA: PERSPEKTIVE NARODNE BIBLIOTEKE SRBIJE U POSREDOVANJU IZMEĐU KRAJNJEG KORISNIKA DIGITALNIH OBJEKATA I NOSITELJA AUTORSKIH PRAVA

Dragana Milunović

Narodna biblioteka Srbije

dragana.milunovic@nb.rs

U pokušaju da zauzme adekvatno mjesto između potreba krajnjeg korisnika digitalnih objekata i interesa nositelja autorskih prava, Narodna biblioteka Srbije napravila je prve sustavne korake na planu razumijevanja i širenja znanja u području poznavanja, ali i unaprjeđivanja propisa koji uređuju područje autorskog i srodnih prava u Republici Srbiji. Tijekom 2015. i 2016. godine uspostavila je suradnju s Fondacijom Share i Fondacijom Heinrich Böll Srbija, kao i EIFL IP i CENL Copyright WG u čiji rad se uključila radi ostvarivanja jasnijeg uvida u međunarodnu praksu i pokušaja da je prenese u domaće uvjete, ali i potrebe suradnje s Europeanom. Cilj suradnje također je i savjetodavna pomoć u razumijevanju prirode licenciranja digitalnih sadržaja i mogućnosti njihovog prikazivanja u javnoj domeni. U izlaganju će se dati pregled propisa koji uređuju ovo područje u Republici Srbiji, kako u okviru užeg područja bibliotekarsko-knjižnične djelatnosti, tako i u širem kulturnom i društvenom kontekstu; iznijet će se problemi koje Narodna biblioteka Srbije i mreža biblioteka Srbije imaju na putu između korisnika, kao ciljne skupine kojoj služe, i autora i

izdavača, čija prava trebaju poštovati, s posebnim naglaskom na regulaciju procedura i mehanizama donošenja odluka u vezi s digitalizacijom knjižnične građe. Istaknuta je i važnost intenzivirane suradnje s Ministarstvom kulture i informiranja, Ministarstvom za državnu upravu, kao i Zavodom za intelektualnu svojinu. Opisani su i dugoročni akcijski planovi koje bi trebalo sustavno provoditi kako bi se smanjivao jaz između različitih interesnih strana, a međusobno razumijevanje i poštovanje raslo na dobrobit korisnika digitalnih zbirki i servisa širom Srbije.

IZAZOVI UJEDNAČIVANJA OPISA DIGITALNOG SADRŽAJA

Rajka Gjurković Govorčin, Karolina Holub, Dina Mašina

Knjižnice grada Zagreba; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
rajka.govorcin@kgz.hr; kholub@nsk.hr; dinam@hazu.hr

Broj digitalnih zbirki u baštinskim ustanovama u Republici Hrvatskoj sustavno raste, pri čemu se uočava različit pristup opisu digitalnog sadržaja. Neki od bitnih elemenata upravljanja digitalnom građom su ispravno opisan sadržaj i dobro strukturirani metapodaci, što omogućuje pronalaženje, dostupnost, ujednačivanje i obogaćivanje podataka te njihovu kvalitetnu razmjenu između više sustava.

U izlaganju će se predstaviti suradnja na ujednačivanju metapodatkovnih profila digitalnog sadržaja triju ustanova: Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Knjižnica grada Zagreba te Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Navedene ustanove surađuju na usklađivanju metapodatkovnih profila za

knjigu, rukopis i zbirku te na ujednačivanju postupka opisa radi uspostave i objave nove zajedničke tematske zbirke digitaliziranih djela Ivana Kukuljevića Sakcinskog za portal *Znameniti i zaslužni Hrvati*.

ABECEDA DIGITALIZACIJE I IZGRADNJE DIGITALNIH REPOZITORIJA I ZBIRKI

Kristijan Crnković

ArhivPRO d.o.o.

kristijan.crnkovic@arhivpro.hr

Dugogodišnje iskustvo u bavljenju digitalizacijom kulturne baštine i njezina sistematična obrada daju nam uvid u širu sliku i razumijevanje problematike koja ne dopušta *ad hoc* pristup koji se često zbog nedostatka sredstava čini kao jedino rješenje. Trebaju li institucije pristajati na jednokratna, brza rješenja koja kroz atraktivne portale pokušavaju riješiti problematiku digitalne knjižnice?

U izlaganju će se kroz nekoliko tipičnih modela prikazati na koji način institucije mogu započeti razvoj digitalnih zbirki koje će im omogućiti da svoju raznovrsnu digitaliziranu građu u primjerenom obliku predstave na internetu i stave na raspolaganje svojim korisnicima.

Ako je interoperabilnost preduvjet koji digitalne zbirke trebaju zadovoljiti, na koji način osigurati taj preduvjet u postojećim sustavima ako nemaju implementiranu semantičku tehnologiju? Na ovo pitanje, kao i ostala pitanja vezana uz održivost, povezivanje, ponovnu uporabu i otvorenost metapodataka, autor

će dati odgovore uz konkretni prikaz rješenja koje na platformi Indigo koriste AKM institucije.

TEMATSKI PORTAL ZNAMENITI I ZASLUŽNI HRVATI

Vedrana Juričić

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
vea@hazu.hr

Projekt *Tematski portal Znameniti i zaslužni Hrvati* inicijalno su prijavile Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (koordinator) te Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Knjižnice grada Zagreba i Državni arhiv u Varaždinu. Jednokratnu financijsku potporu dala je Zaklada Adris 2016. godine. Cilj je projekta izgraditi zajedničko mrežno mjesto s kojega je moguće pretraživanje i pristup digitaliziranim djelima velikana hrvatske kulture, znanosti, umjetnosti i života uopće te radovima o njihovu opusu drugih autora. Radi se o tekstualnoj, slikovnoj, zvučnoj i video građi koja je izvorno smještena u digitalnim repozitorijima hrvatskih kulturnih, umjetničkih i znanstvenih institucija. Na portalu se može pristupiti digitaliziranim izvornicima knjiga i članaka iz časopisa, kazališnim ceduljama, rukopisima, umjetničkim slikama, zvučnim zapisima, fotografijama, katalozima izložbi itd. Portal nadopunjuju brojne poveznice prema srodnim biobibliografskim podacima na internetu. Među njima svakako treba izdvojiti *online* enciklopedije i leksikone Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža. U prvoj, pilot-fazi razvoja obrađuju se već postojeći digitalizirani objekti koji su vezani uz hrvatskog povjesničara, književnika, političara i bibliofila Ivana Kukuljevića Sakcinskoga, kojemu se

u 2016. godini kad je projekt odobren obilježila 200. godišnjica rođenja. Četiri institucije suradnice testiraju povezivanje metapodataka o digitaliziranoj građi vezanoj uz Ivana Kukuljevića Sakcinskoga iz repozitorija HAZU (53 Kukuljevićeva rada), NSK (15 jedinica te razglednice, knjige, rukopisi još u obradi), KGZ (18 radova) te Državnog arhiva u Varaždinu (1374 autografa pisama). Projektom se potiče pristup i diseminacija nekomercijalnih znanstvenih, kulturnih i umjetničkih sadržaja. Stoga su već u inicijalnoj fazi projektu pristupile institucije koje u svojim repozitorijima posjeduju vrijedne priloge o znamenitim ličnostima hrvatske prošlosti i sadašnjosti: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Institut za etnologiju i folkloristiku te Muzej za umjetnost i obrt. Očekuje se da opseg i raznovrsnost zastupljenog digitalnog sadržaja raste iz dana u dan.

DIGITALNA.NSK.HR – GODINU DANA POSILIJE

Sofija Klarin Zadavec

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
sklarin@nsk.hr

Cilj je izlaganja prikazati stanje i smjer razvoja sustava digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i portala Digitalna.nsk.hr. Od travnja 2016. kada je portal javno objavljen, sustav se postupno uvodi u različitim odjelima NSK uz provođenje sustavne edukacije te dorađuju metapodatkovni profili. U godinu dana uspostavljen je značajan broj zbirki i objavljeno 4215 digitalnih objekata sa 41 668 datoteka. Uslijedio je nastavak rada na definiranju razvoja sustava radi postizanja kvalitetnijeg opisa i

povećanja mogućnosti korištenja građe. Radi toga je provedena analiza portala sustava digitalnih knjižnica koje primjenjuju temeljna (*of-the-shelf*) softverska rješenja i one koje izgrađuju prilagođene (*custom built*) sustave digitalne knjižnice. U izlaganju će se prikazati utvrđeni trendovi razvoja i smjerovi prilagodbe pojedinih sustava (npr. specifičnim zahtjevima određene vrste građe, modela opisa ili razvoja usluga) te posebno ukazati na rješenja koja mogu postati inovativno sredstvo za preoblikovanje izrade i korištenja bibliografskog zapisa u digitalnoj knjižnici. Zaključno će se naznačiti smjer razvoja portala Digitalna.nsk.hr.

VIRTUALNI MUZEJ FAUSTA VRANČIĆA: PREDSTAVLJANJE PROVEDENOG PROJEKTA DIGITALIZACIJE

Vilijam Lakić

Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik
vlakic@knjiznica-sibenik.hr

Godine 2016. Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ realizirala je, sredstvima Ministarstva kulture i Grada Šibenika, projekt *Izrada virtualnog muzeja dječjih radova i edukativnog kviza na temu Fausta Vrančića*, odnosno *Virtualni muzej Fausta Vrančića*. Muzej ima oblik web stranice, koja se bazira na N3-Port CMS aplikaciji za samostalno upravljanje sadržajem na internetu. Sadrži crteže Šibenčanina Fausta Vrančića iz njegove knjige izuma i projekata *Machinae novae*, tiskane u Veneciji 1615./1616., i stotinjak dječjih crteža inspiriranih njima, dvije slikovnice o Faustu u formatu PDF, niz drugih ilustracija i tekstova vezanih uz Faustov život, te dva teksta (u *Word* dokumentu) o njemu. Muzej sadrži interaktivni kviz

za mlade i slagalicu (*puzzle*) s crtežom *homo volans* (padobran(c) a).

Muzej je načinila tvrtka Novena d.o.o. iz Zagreba, a dostupan je na poddomeni mrežnih stranica Knjižnice (faust.knjiznica-sibenik.hr)

MULTIMEDIJA STUDIJA GALERIJE ANTUNA AUGUSTINČIĆA

Marin Kolega, Davorin Vujčić

Applicon d.o.o.; Muzeji Hrvatskog zagorja – Galerija Antuna
Augustinčića

marin.kolega@applicon-x.com; d.vujcic-gaa@mhz.hr

U rujnu 2016. u Klanjcu je otvoren Studio Galerije Antuna Augustinčića, muzejski kompleks u kojemu su objedinjene sve muzejske djelatnosti Galerije Antuna Augustinčića osim već postojećeg stalnog postava. Projekt izgradnje i opremanja Studija GAA ostvaren je sredstvima Europske unije i uključio je, između ostalog, razradu i implementaciju multimedije s ciljem da na zanimljiv i edukativan način posjetiteljima dodatno približi spoznaje vezane uz muzejsku građu i muzejsku dokumentaciju. U suradnji s muzejskim djelatnicima Galerije, tvrtka Applicon iz Samobora uspješno je realizirala taj kompleksni zadatak te je, uporabom domaće *PandoPad* tehnologije, producirala multimedijske sadržaje kroz tri cjeline: interaktivne kioske, mobilnu *tablet* aplikaciju i mrežnu stranicu.

Skup aplikacija na interaktivnim kioscima Studija GAA – prilagođenim različitim dobnim i obrazovnim skupinama, te skupinama s posebnim potrebama – posjetiteljima nudi kvalitetne informacije o Augustinčićevom kiparskom opusu elaboriranom i

interpretiranom kroz autorske tekstove, muzejsku dokumentaciju, za ovu priliku posebno snimljene mini-dokumentarce i fotografije. Posebna pažnja je posvećena dijelu za najmlađe, s igrama, kvizovima i drugim interaktivnim servisima, poput onih za snimanje tematskih *selfie* fotografija i slanja e-razglednica. Mobilna *tablet* aplikacija namijenjena je posjetiteljima koji žele proširiti svoje znanje o fundusu, pretražujući bazu skulptura i koristeći skeniranje QR kodova na izlošcima za dodatne audiovizualne opise. Pripremljena je i nova mrežna stranica koja svojim konceptom, kvalitetom, količinom sadržaja i zanimljivošću zadovoljava i najmlađe korisnike, ali i one koji se žele baviti istraživačkim radom. *Web* je također osnova za sve aktualne i buduće aktivnosti Studija GAA na društvenim mrežama.

Sve tri cjeline povezane su centralnim sustavom za upravljanje digitalnim sadržajima, aplikacijama i interaktivnim jedinicama, koji omogućuje jednostavnu administraciju i brzo dodavanje aktualnosti vezanih za rad Studija GAA. Multimedija, vrhunskog dizajna i komplementarna bogatom fundusu koji će biti okosnica rada Studija GAA, na ovaj način ostvaruje svoj cilj.

ETNOGRAFIJA DOMOVINSKOG RATA: OD ZNANSTVENOG PROJEKTA DO DIGITALNE ZBIRKE

Koraljka Kuzman Šlogar, Irena Miholić

Institut za etnologiju i folkloristiku

koraljka@ief.hr; irena@ief.hr

Institut za etnologiju i folkloristiku (IEF) raspolaže znatnim korpusom arhivske i znanstvene građe koja dokumentira i

interpretira Domovinski rat kroz narativne iskaze prognanika, izbjeglica, vojnika i drugih građana Hrvatske. Rezultati istraživanja provedenih u okviru dvaju znanstveno-istraživačkih projekata – *Prognaničke priče (Osobne pripovijesti prognanika rata u Hrvatskoj)* voditeljice dr. sc. Ines Prica (1992. – 1996.) te *Domovinski rat i ratne žrtve u 20. stoljeću: etnografski aspekti* voditeljice dr. sc. Reane Senjković (2002. – 2006.) – prezentirani su u nizu izlaganja, u objavljenim znanstvenim člancima i knjigama te u magistarskim i doktorskim radovima. Zapisi s terenskih istraživanja, a riječ je o stotinjak sati usmenih svjedočanstava i njihovim transkriptima, bili su pohranjeni u Dokumentaciji IEF-a u različitim oblicima i na različitim medijima te su s njihovim postojanjem bili upoznati tek uži znanstveni krugovi. Projektom digitalizacije *Etnografija Domovinskog rata* nastojalo se objediniti rezultate istraživanja, uključujući i samu građu te ih učiniti dostupnima široj javnosti, pri čemu je bilo nužno provesti digitalizaciju analognih zapisa i dodatno urediti izvorno digitalne zapise. Rezultat projekta je nova tematska zbirka *Etnografija rata* dostupna na digitalnoj platformi Instituta za etnologiju i folkloristiku (www.dief.eu).

U izlaganju će se ukratko predstaviti tijek i problematika provedbe ovog projekta digitalizacije građe, s posebnim osvrtom na razloge koji su doveli do razlike između željenih, planiranih i ostvarenih rezultata.

CULTURAL HERITAGE: REUSE, REMAKE, REIMAGINE WITH EUROPEANA

Adina Ciocoiu

Europeana

Adina.Ciocoiu@europeana.eu

The collections of galleries, libraries, archives and museums have huge potential for digital humanities, social science research, education and the creative industries. Europe's digital cultural heritage (accessible on the Europeana platform) provides multiple perspectives on historical, political, economic, cultural and human developments across Europe and beyond. Europeana believes that the use and reuse of this digital cultural heritage can create impact and lead to new knowledge, new creative practices and new businesses. We work closely with the institutions that hold this heritage, or with aggregators that bring it all together, to give new life to Europe's digital cultural heritage and to bring it to the attention of new audiences across Europe and beyond. We do this by curating thematic collections, featuring open material in blogs, exhibitions, social media campaigns, as well bringing this to specialised communities in hackathons and workshops. Since 2011 Europeana has been working to support individuals and organisations who have the imagination, skills and desire to take digital cultural content and use it in creative experiments or business projects. In this presentation we'll show how the business development team promotes the reuse of Europeana content and services in their primary markets of education and the creative industries. This includes an introduction to opportunities that support reuse, primarily, the financial and business support services of the Europeana Challenges and match funding. We'll

introduce case studies that we hope will inspire future reuse of European content.

DIGITALIZIRANA PISANA BAŠTINA KAO IZVORIŠTE AUTENTIČNE PONUDE KULTURNE I KREATIVNE INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE

Nives Tomašević

Odjel za informacijske znanosti, Sveučilište u Zadru
ntomasev@unizd.hr

Kreativna ekonomija poveznicom je kreativnog potencijala kulturnih resursa s jedne strane i gospodarskih aktivnosti kreativne industrije s druge strane. Kreativne industrije kulturne resurse koriste pri proizvodnji kreativnih proizvoda, ali ih takvim korištenjem istodobno i promoviraju. Jedinstvenost opisanog proizvodnog „iskorištavanja“ pridonosi očuvanju identiteta, razvoju ljudskih potencijala, socijalnog uključivanja i kulturnoj raznolikosti. Kako bi se osigurala dugoročnost kulturnoga pamćenja na kojemu počiva fenomen kreativne ekonomije, nužno je digitaliziranje knjižne i tekstualne građe kao i osiguravanje što šire dostupnosti digitaliziranih artefakata. Na tragu navedenoga rezultati su interdisciplinarnog međunarodnog projekta *Digitalizacija i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom*. Projekt se provodi na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, a u suorganizaciji s Vestigia institutom za istraživanje rukopisa sa Sveučilišta u Grazu. Važan aspekt projekta uz digitalizaciju,

inventarizaciju i katalogizaciju jest istraživanje metoda i mogućnosti korištenja kreativnog potencijala kulturne baštine, osobito pisane glagoljske baštine, te uključivanje studenata, udruga i zajednice (udruga i građanstva) u istraživanje i komuniciranje kulturne baštine. Naglasak na istraživanjima pisane glagoljske baštine rezultirao je radionicama u kojima su pripadnici najmlađih dobnih skupina poučavani glagoljici kao i digitalizaciji drevnih tekstova. U okviru projekta organizira se izložba kaljskih najvrjednijih rukopisa, radionice glagoljice i dramska predstava koja uprizoruje glagoljske tekstove.

PONOVNA UPORABA INFORMACIJA U KNJIŽNICAMA

Dubravka Bevandić

Služba za zaštitu prava na pristup informacijama
dubravka.bevandic@pristupinfo.hr

Ponovna uporaba informacija predstavlja uporabu informacija tijela javne vlasti od strane fizičkih ili pravnih osoba, u komercijalnu ili nekomercijalnu svrhu različitu od izvorne svrhe za koju su informacije nastale, a koja se ostvaruje u okviru zakonom ili drugim propisom određenog djelokruga ili posla koji se uobičajeno smatra javnim poslom.

Knjižnice predstavljaju tijela javne vlasti prema *Zakonu o pravu na pristup informacijama* (Narodne novine, broj 25/13 i 85/15, dalje u tekstu ZPPI) te je preuzimanjem *Direktive o izmjeni Direktive 2003/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenog 2003. o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora*, u ZPPI, od 9. kolovoza 2015. godine, došlo do proširivanje primjene ponovne

uporabe informacija na knjižnice, muzeje i arhive.

Informacije za ponovnu uporabu u knjižnicama moraju biti dostupne korisnicima ili putem podnošenja zahtjeva za ponovnu uporabu ili objavljivanjem na internetskim stranicama ili portalima otvorenih podataka. Ukoliko informacije za ponovnu uporabu informacija nisu javno dostupne, pri usvajanju zahtjeva je potrebno donijeti rješenje koje će sadržavati vrstu dozvole kojom se utvrđuju uvjeti uporabe te visinu i način izračuna troškova. Podaci za ponovnu uporabu daju se bez ograničenja, za slobodnu uporabu i u otvorenom formatu. Samo u opravdanim slučajevima tijelo javne vlasti može odrediti uvjete za ponovnu uporabu informacija, ali ti uvjeti ne smiju biti diskriminirajući. Dozvole kojima se određuju uvjeti ponovne uporabe knjižnice kao tijela javne vlasti moraju objaviti na svojim stranicama. U odnosu na knjižnice i druge ustanove u kulturi, cijeneći njihove napore za digitalizacijom građe, predviđen je poseban režim u pogledu naplate troškova, pa je tako moguće naplatiti i dodatne troškove, ali to je ujedno i obveza knjižnica da utvrde objektivne, jasne i provjerljive kriterije za izračun troškova i objave ih na svojoj internetskoj stranici. ZPPI propisuje uvjete kada se može uskratiti pravo na ponovnu uporabu informacija kao što su osobni podaci, poslovna tajna, intelektualno vlasništvo te drugi zakonski razlozi.

DIGITALIZACIJA LEGATA DESANKE MAKSIMOVIĆ

Miroljub Stojanović, Mirjana Stanišić

Narodna biblioteka Srbije

misa.stojanovic@nb.rs; mirjana.stanisic@nb.rs

U izlaganju će se predstaviti projekt digitalizacije građe iz legata Desanke Maksimović. U početnoj fazi je identificiran poetski autorski opus Desanke Maksimović i digitalizirane su sve postojeće verzije rukopisa/strojopisa i potom inkorporirane u PDF tiskanog izdanja *Celokupnih dela* Desanke Maksimović. Informatički dio posla podrazumijevao je pripajanje skeniranih rukopisa/strojopisa naslovu pjesme kao i povezivanja u okviru dokumenta i omogućivanje naprednog pretraživanja. Izrađene su dvije verzije ovog digitalnog izdanja. Ovaj način publiciranja ostavštine je jedinstven i nije ga imao nijedan srpski pisac prije Desanke Maksimović.

GKR2020 – ZNAČAJ DIGITALIZACIJE U EUROPSKOJ PRIJESTOLNICI KULTURE RIJEKA 2020.

Kristian Benić

Gradska knjižnica Rijeka

kristian.benic@gkri.hr

IT tehnologije i digitalizacijske potencijale Gradska knjižnica Rijeka koristi u rasponu od uobičajenih kataloških mogućnosti i

projekata digitalizacije baštine (SveVID) do manje konvencionalnih i suvremenijih oblika poput razvoja vlastitog *online Magazina* i Laboratorija 3D modeliranja i printanja za djecu. Ipak, budućnost donosi integralniji, sustavniji i korisnički prikladniji razvoj svih usluga s digitalnim predznakom u čiju je svrhu unutar Knjižnice nastao radni strateški dokument *Digitalna GKR 2020*. Cilj je izlaganja sa stručnom zajednicom podijeliti misli o razvoju digitalizacijskih projekata jedne narodne knjižnice u gradu poput Rijeke, koja je ujedno i Europska prijestolnica kulture 2020. godine, u sklopu čega nastaje i novi središnji objekt knjižnice, te se usmjeriti na ključna pitanja poput UX-a i dizajna informacija koji od digitalnih servisa i digitaliziranih sadržaja knjižnice očekuju korisnici budućnosti. Osnovni zaključak sastojat će se od spoznaje da smo se u knjižnicama dotaknuli tek početaka svih mogućnosti koje pružaju digitalne tehnologije te tek slijedi ozbiljniji, sofisticiraniji i još svrhovitiji rad na projektima digitalizacije koji će imati svrhu u rasponu od obrazovne i znanstvene do turističke i poslovne sfere.

PUTOVANJE JUGOISTOČNOM EUROPOM: PREDSTAVLJANJE PROJEKTA CSEEE

Adina Ciocoiu, Renata Petrušić, Jasenka Zajec

Europeana; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Adina.Ciocoiu@europeana.eu; rpetrusic@nsk.hr; jzajec@nsk.hr

Cilj projekta *Zbirke iz južne i istočne Europe u Europeani (Collections of the South and East Europe in Europeana – CSEEE)*, u kojem su sudjelovale nacionalne knjižnice Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Moldavije, Slovenije i Srbije, bio je uvrstiti u Europeanu što više digitalne građe

iz nacionalnih knjižnica koje su članice Konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (Conference of European National Librarians – CENL), ali nisu članice Europske unije. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu bila je koordinator projekta, nacionalne knjižnice iz Slovenije i Srbije imale su podupiruće uloge, a projekt je ostvaren tijekom 2016. godine u suradnji s Europskom knjižnicom (The European Library – TEL).

Osnovni princip rada na projektu bio je individualni pristup što je uvelike pridonijelo njegovoj uspješnosti – knjižnice koje su sudjelovale u projektu imale se izravan pristup stručnjacima koji su pomogli detektirati i uspješno riješiti poteškoće koje su knjižnice imale pri pripremi i slanju podatka u Europeanu. Tijekom rada na pripremi svojih digitalnih zbirki za slanje u Europeanu partneri su detaljno upoznati sa smjernicama za dostavu digitalnih sadržaja i metapodataka u Europeanu, formatima MARC XML i EDM, pitanjima autorskih prava i ponovnoj uporabi digitalne građe. Krajnji rezultat projekta je 19 novih digitalnih zbirki u Europeani, te znanje i alati koje su partneri stekli, a što im je omogućilo da ubuduće samostalno izravno dostavljaju podatke Europeani.

Rezultati projekta predstavljeni su i u novoj Europeaninoj virtualnoj izložbi *Picture this! Vintage postcards of Southeastern Europe* u koju su uključene stare razglednice gradova iz 8 država koje su sudjelovale u projektu, a koje su postale dio Europeane kao izravan rezultat projekta CSEEE.

QUO VADIS, PERISTIL? DIGITALIZIRANI PERISTIL I DIGITALNI IZAZOVI PRED DRUŠTVOM POVJESNIČARA UMJETNOSTI HRVATSKE

Ivana Majer, Martina Petrinović

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske
imajer@gmail.com; dpuh@inet.hr

Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske (DPUH) svojim radom te posebice bogatom nakladničkom djelatnošću kontinuirano, već 60 godina, pridonosi razvoju naše povijesnoumjetničke misli i struke.

Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti časopis je koji izlazi od 1954. godine, a više od 900 objavljenih radova omogućilo mu je da stekne ulogu poligona za prikazivanje povijesnoumjetničke te šire, kulturno-povijesne znanstvene scene. Od početaka bio je to časopis u kojem je fokus tema primarno bio okrenut umjetničkim djelima, umjetnicima i kulturnoj baštini, a s obzirom na to da djeluje kao svjedok nekadašnjih vremena te (možda i nestale, u međuvremenu uništene) kulturne baštine, veoma je tražen i danas. Spomenuta činjenica, ali svakako i sve veća potreba za brzim i relevantnim informacijama i izvorima dostupnima na mreži, potaknule su 2007. godine projekt digitalizacije časopisa (sustavno proveden od 2014. do 2016.) i omogućivanje otvorenog pristupa njegovu sadržaju (na portalu *Hrčak*).

Osim digitalizacije časopisa *Peristil*, DPUH se 2011. godine odlučio i za osnivanje nakladničke serije pod nazivom *Biblioteka digitalnih izdanja*. U njoj se objavljuju povijesnoumjetničke studije i antologijska djela struke, i to kao elektroničke knjige na CD-

ROM-u, a dosad objavljeni naslovi serije nastali su digitaliziranjem postojećih tiskanih izdanja. Međutim, što učiniti kad saznate da se današnja računala ponekad prodaju bez CD čitača?

Osim želje da se predstave dovršeni projekti digitalizacije časopisa *Peristil* i nekoliko monografskih izdanja, ovim se izlaganjem također želi kratko uputiti i na izazove koje donose novi trendovi u nakladništvu znanstveno-stručnih publikacija, a pred kojima se nalazi i DPUH kao strukovna, neprofitna udruga koja je platforma za struku povijesti umjetnosti, a isto tako i mjesto i medij komunikacije povjesničara umjetnosti i srodnih disciplina.

REPOZITORIJ INSTITUTA ZA MIGRACIJE I NARODNOSTI

Viktorija Kudra Beroš, Jasna Blažević

Institut za migracije i narodnosti, Zagreb

viktorija.kudra@imin.hr; jasna.blazevic@imin.hr

Institut za migracije i narodnosti jedina je znanstvenoistraživačka ustanova u Hrvatskoj, kao i u širem okruženju, koja u fokusu svoje djelatnosti ima interdisciplinarno praćenje složene migracijske i etničke problematike u hrvatskom i u europskom društveno-povijesnom kontekstu. U skladu s time Knjižnica IMIN-a okuplja tematski specifičnu građu pa je i Repozitorij Instituta za migracije i narodnosti strukturiran tematski – podijeljen je u šest tematskih cjelina (migracije, etničnost, stanovništvo, bibliografije, iseljenički tisak i ostalo) i petnaest zbirki radi preciznijeg okupljanja i jednostavnijeg pretraživanja sadržaja. U Repozitorij se pohranjuju članci u časopisima i zbornicima radova, knjige ili poglavlja u knjigama, ocjenski radovi, prezentacije, poster, izvještaji,

istraživački podaci znanstvenika IMIN-a i ostale vrste sadržaja, a uvršteni su i tematski okupljeni članci objavljeni u IMIN-ovom znanstvenom časopisu *Migracijske i etničke teme* koji izlazi od 1985. Osim tih radova, Repozitorij sadržava i dio knjižnične građe Instituta, primjerice dio stare iseljeničke građe i iseljeničkog tiska koji su digitalizirani.

Repozitorij je izgrađen u suradnji s tvrtkom ArhivPRO. Digitalizirana građa ovisno o tematskom sadržaju može pripadati različitim zbirkama što korisnicima omogućuje cjelovit pregled određenoga tematskog područja, a građa se također može pretraživati prema autoru, naslovu, ključnim riječima i drugo. Specifičnost Repozitorija IMIN-a predstavlja njegova povezanost s knjižničnim katalogom izrađenim u sustavu KOHA što omogućuje preuzimanje zapisa u Repozitorij i ujednačenost metapodataka.

ARTNET – PRIMJER VIZUALIZACIJE DRUŠTVENIH MREŽA U POVIJESTI UMJETNOSTI

Artur Šilić, Nikola Bojić

samostalni istraživač; Institut za povijest umjetnosti
artursilic@gmail.com; nbojic@ipu.hr

U okviru projekta *ARTNET – umjetničke mreže, umjetnička udruženja i kolaborativni oblici umjetničkih praksi – Organizacijski i komunikacijski modeli hrvatske umjetnosti 20. i 21. stoljeća* HRZZ-a, provodi se digitalizacija specifične vrste građe kojom se iz analognih i digitalnih izvora stvara specifična baza podataka. Pritom se koristi pristup iz digitalne humanistike – s jedne strane,

provodi se istraživanje u području povijesti umjetnosti, a s druge strane, koriste se računalne metode ekstrakcije i prikupljanja povijesnoumjetničkih podataka, njihove analize i vizualizacije.

U prošlogodišnjem izdanju Festivala predstavljen je projekt *ARTNET*, struktura i sučelje baze podataka *Croatian Artist Network Information System* (CAN IS) te interdisciplinarni model razvoja baze u kojem su sudjelovali istraživači iz polja povijesti umjetnosti, sociologije i računalnih znanosti. Ove godine predstaviti ćemo nadogradnju baze podataka te rezultate dvogodišnjeg istraživanja objavljenju u 99. broju časopisa *Život umjetnosti* koji se bavi temom digitalne povijesti umjetnosti. Prezentacija će se fokusirati na različite modele vizualizacije društvenih mreža koje smo razvili unutar projekta, a koji otvaraju nove metodološke perspektive u istraživanju povijesnoumjetničkih i širih kulturnih fenomena.

**S A Ž E C I P O S T E R S K I H
I Z L A G A N J A**

UPORABLJIVOST PORTALA DIGITALIZIRANE GRAĐE: NA PRIMJERU ViZZ-a

Nadia Bužleta, Nela Načinović

Gradska knjižnica i čitaonica Pula

nadia.buzleta@gkc-pula.hr; nela.nacinovic@gkc-pula.hr

U radu će biti prikazano istraživanje korisnika portala digitalizirane građe nastalog u okviru projekta *Virtualna zavičajna zbirka* (ViZZ). Gradska knjižnica i čitaonica Pula provodi projekt digitalizacije građe od 2009. godine koji obuhvaća digitalizaciju knjiga i razglednica iz Zavičajne zbirke. Digitalna zbirka dostupna je u otvorenom pristupu na adresi <http://vizz.gkc-pula.hr/hr/>. Osim digitalizacije same, posebna vrijednost digitalizacijskih projekata jest i organizacija digitalne zbirke kao i uporabljivost korisničkog sučelja putem kojeg se pristupa zbirci. Iznimno je važno da korisnici s lakoćom pronalaze, pretražuju i pregledavaju sadržaj digitalne zbirke, utroše minimalno vrijeme na učitavanje digitalnih sadržaja, da su im dostupne i tekstualne informacije o građi, a osim funkcionalnosti nije zanemariv ni vizualni identitet mrežnog mjesta. Istraživanjem korisnika portala ViZZ ispitat će se njihovi stavovi o sadržaju portala, kvaliteti navigacije kroz digitalnu zbirku, uporabljivost dostupnog kataloga kao i opći stupanj zadovoljstva u odnosu na njihove potrebe i očekivanja te dostupnog sadržaja i funkcionalnosti portala. Rezultati istraživanja također će pokazati u kojoj se mjeri posjećuje portal te koriste sadržaji, a sve korisničke povratne informacije koristit će se kao smjernice za daljnji razvoj portala i projekta digitalizacije *Virtualna zavičajna zbirka* (ViZZ).

KONCEPTI OSOBA, KORPORATIVNO TIJELO I PROSTOR U DIGITALNOJ KNJIŽNICI

Karolina Holub, Mira Miletić Drder, Petra Pancirov

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
kholub@nsk.hr; mmiletic-drder@nsk.hr; ppancirov@nsk.hr

Pravilno strukturirani i povezani podaci u informacijskom sustavu povećavaju ujednačenost opisa, preciznost pretraživanja, omogućuju bolju vidljivost podataka kao i razmjenu podataka s drugim sustavima. Sustav Indigo na kojemu se temelji *Digitalna.nsk.hr* omogućuje modeliranje zapisa kroz opis koncepta (autorizirani podaci), čime je omogućeno povezivanje pojmova tj. objekata s autoriziranim podacima kao i uspostava odnosa/relacija, tj. povezivanje nadređenog i podređenog pojma kao i drugih vrsta veza. Autoriziranost podataka osigurava se uspostavom poveznica prema vanjskim sustavima (tezaursima) radi čega podaci postaju dijelom semantičkog *weba*.

U radu će se prikazati način i struktura opisa za tri vrste koncepata (autorizirane podatke) u sustavu digitalne knjižnice Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: osoba, korporativno tijelo i prostor. Prikazat će se radni proces unosa metapodataka, od izrade zapisa u knjižničnom sustavu do njegova mapiranja, preuzimanja u sustav digitalne knjižnice NSK te obogaćivanja elemenata pojedinog koncepta (pojma). Obogaćivanje elemenata koncepta, uz povezivanja na relevantne izvore kao što su *Enciklopedija.hr*, *Wikipedija.hr* koji još dodatno opisuju određeni pojam, ostvaruje se i dodavanjem fotografije kako bi se osoba, korporativno tijelo ili prostor još više približili korisnicima. Koncept prostora sadrži

podatke o geografskim koordinatama određenoga prostornog entiteta, sve oblike njegova imena koji se koriste, prijevod imena na engleski jezik, kôd geografskoga područja, relevantne izvore podataka te poveznicu na Google karte.

Na ovakav način opisani koncepti (pojmovi) i uspostava njihovih odnosa (relacija) osigurava dostupnost podataka o hrvatskoj digitalnoj građi u prostoru semantičkog *weba*.

DIGITALIZACIJA ARHIVSKE, KNJIŽNIČNE I MUZEJSKE GRAĐE MINSTARSTVA KULTURE REPUBLIKE HRVATSKE: ANALIZA PRIJAVA PROGRAMA

Lana Lončarić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

lkristo@ffzg.hr

Programe digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe, između ostaloga, financira i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske. Za financiranje se, osim arhiva, knjižnica i muzeja, prijavljuju i instituti, udruge, društva te ostali. Popisi prijavljenih programa dostupni su na mrežnim stranicama Ministarstva. Analiza prijava programa obuhvaća petogodišnje razdoblje, od 2012. do 2016. godine, i odnosi se na jednogodišnje programe. Cilj istraživanja je utvrditi zastupljenost pojedinih vrsta ustanova (arhivi, knjižnice, muzeji i ostalo) u prijavama programa digitalizacije kako bi se pokazala razina zanimanja baštinskih ustanova za digitalizaciju. Rezultati istraživanja pokazali su da su najveći broj programa prijavili muzeji, slijede prijave iz kategorije ostalo, zatim

prijave knjižnica te prijave arhiva. Najveći broj nositelja prijava je iz kategorije ostalo, a zatim slijede muzeji, knjižnice te arhivi. Promatrajući broj prijava tijekom godina, 2012. godina se ističe brojem prijavljenih programa digitalizacije građe. Od 2013. do 2016. godine broj prijava programa digitalizacije nije doživio veća odstupanja te baštinske ustanove nastavljaju iskazivati interes za provođenje programa digitalizacije.

VIRTUALNA IZLOŽBA *PROŠLOST I SADAŠNJOST KRKE*

Anja Majstorović, Lucija Martinić, Ana Strinavić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu; Knjižnica Poliklinike SUVAG
anja.majstor@gmail.com; lmartinic@nsk.hr; astrinav@gmail.com

Jedan od načina okupljanja i povezivanja digitalizirane građe, kako građe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, tako i građe ostalih hrvatskih knjižnica i ustanova, u određene tematske zbirke, jest portal *Virtualna.nsk.hr*. Kada se govori o virtualnoj izložbi, govori se o zbirkama koje su dostupne na mreži u obliku virtualnih ili digitalnih zbirki, a sadrže digitalne preslike građe, njihov opis i tekstove koji opisuju temu koja se obrađuje.

Virtualna izložba *Prošlost i sadašnjost Krke* izrađena je u sklopu projekta *Povijest i sadašnjost rijeke Krke* provedenog 2016. godine u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u suradnji s Javnom ustanovom Nacionalni park Krka. Izložba je izrađena s ciljem upoznavanja šire javnosti s prošlošću rijeke Krke, njezina porječja i djelovanja Nacionalnog parka Krka te promicanja vrijednosti očuvanja prirodne i kulturne baštine korištenjem digitalizacije i

mrežnih tehnologija. Istovremeno, osiguran je uvid u literaturu u digitalnom obliku iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i iz ostalih ustanova za sve koji žele dalje istraživati ovu temu. Izložba je prikazana kao pregled ključnih točaka u povijesti Krke koji su predstavljeni na vremenskoj lenti, a unutar svake od njih daje se uvid u najstarije spomene tog događaja, teme, lokaliteta ili osobe. Za istraživače su osigurane cjelovite preslike knjiga, razglednica, zemljovida i starih hrvatskih novina i časopisa koje se bave Krkom.

KLIKNI I ČITAJ: DIGITALNA ZBIRKA SLIKOVNICA OSNOVNE ŠKOLE DUBOVAC

Ana Sudarević

Osnovna škola Dubovac, Karlovac
ana.sudarevic@yahoo.ca

Digitalna zbirka učeničkih slikovnica krajnji je rezultat višegodišnjeg projekta u Osnovnoj školi Dubovac u Karlovcu. Dostupna je putem mrežne stranice školske knjižnice <http://www.os-dubovac-ka.skole.hr/skola/knjiznica/>, a trenutačno sadrži osam digitalnih slikovnica.

Ovaj je projekt potaknut, s jedne strane, željom za razvojem digitalne kompetencije kao jedne od osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje; s druge strane, željeli smo promovirati i sačuvati unikatne likovno-literarne radove naših učenika. Naime, već godinama učenici sudjeluju u natječaju *Moja prva knjiga* i njihova su djela redovito nagrađivana (tri slikovnice su i otisnute). Po završetku natječaja autori svoje slikovnice donose u školsku knjižnicu gdje ih učenici – članovi družine *Mladi knjižničari*

– digitaliziraju. Postupak digitalizacije obuhvaća skeniranje slikovnica, obradu slikovnog materijala, prepisivanje teksta te završno oblikovanje digitalne slikovnice. Konačno, dokumentu se pomoću *online* alata ISSUU (www.issuu.com) dodaje efekt listanja stranica te se postavlja na mrežnu stranicu Knjižnice *Digitalne zbirke učeničkih slikovnica* http://www.os-dubovac-ka.skole.hr/skola/knjiznica/digitalna_zbirka.

Budući da se radi o višegodišnjem projektu, svake godine novi zainteresirani učenici imaju priliku steći osnovna znanja i vještine u digitaliziranju tiskanih materijala te uporabi *online* alata. I dok neki učenici prvi put koriste te tehnike, oni učenici koji su ih ranije svladali postaju im mentori prakticirajući tako i međuvršnjačko poučavanje te se dodatno usavršavaju u postupku digitalizacije. Dodatnoj vrijednosti pridonosi činjenica da se radom na ovom projektu ostvaruje korelacija nekoliko područja – jezično i likovno izražavanje, informatička i digitalna pismenost – čime školska knjižnica uistinu postaje interdisciplinarno i multimedijско središte škole.

Ovaj projekt, koji je započeo 2005. godine, do sada je predstavljen u relevantnim časopisima te na stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu, a 2006. godine nagrađen je nagradom *Best professional poster* na međunarodnoj konferenciji *Libraries in the digital age*.

DIGITALNE ZBIRKE U DUBROVAČKIM KNJIŽNICAMA

Marinka Ulaga

Znanstvena knjižnica Dubrovnik
marinka@dkd.hr

Znanstvena knjižnica u Dubrovniku ima dva realizirana projekta digitalizacije, oba započeta 2008. godine. Jedan, rađen u suradnji s Državnim arhivom u Dubrovniku, uključivao je digitalizaciju dvaju naslova novina koje su izlazile u Dubrovniku – *Crvena Hrvatska* i *Prava Crvena Hrvatska*. Tjednik *Crvena Hrvatska* izlazio je od 1891. do 1914. godine, a sadrži 1451 sveščić s oko 3890 snimaka. Drugi tjednik – *Prava Crvena Hrvatska* izlazio je od 1905. do 1918. godine, a sadrži oko 702 sveščića s oko 1344 snimaka. Tjednik *Crvena Hrvatska* dostupan je *online* na platformi ISSUU, a tjednik *Prava Crvena Hrvatska* još uvijek nije dostupan na internetu.

Tjednik *Narodna svijest* (1919.-1941.) snimljen je, ali još uvijek nije dostupan na internetu. Radi se o jednom od najviše traženih naslova periodike u Znanstvenoj knjižnici.

Samostalni projekt Znanstvene knjižnice koji je u cijelosti financiralo Ministarstvo kulture jest *Digitalizacija periodike Ragusina – Dubrovačke karnevalske novine od 1901. do 1941. godine*. Ova jedinstvena zbirka u Hrvatskoj uključuje 70 naslova raznih dubrovačkih karnevalskih, odnosno satiričnih listova koji su izlazili u prvoj polovici 20. stoljeća do početka Drugog svjetskog rata. Ova zbirka je digitalizirana i dostupna na platformi ISSUU. Također je dostupna na portalu NSK *Stare hrvatske novine*.

Kolende i druge prigodne pjesme iz rukopisnog fonda Znanstvene knjižnice snimljene su, ali još uvijek nedostupne na internetu. Sadrže preko 500 stranica rukopisa kolendi i drugih prigodnih

pjesama zapisanih u Dubrovniku u 19 st. iz fonda Znanstvene knjižnice.

Dakle, od pet digitalnih zbirki u Dubrovačkim knjižnicama dvije zbirke su potpuno dovršene i dostupne na internetu, a za ostale tri zbirke čekaju se financijski uvjeti za njihovo dovršenje, tj. postavljanje na internet kako bi bile dostupne što većem broju korisnika.

Na posteru će se prikazati na koji način stare novine povezuju prošlost s budućnošću.

DIGITALIZIRANI ČLANCI O DOMOVINSKOM RATU – OD PRVOG PROJEKTA DO DIGITALNE ZBIRKE

Tomica Vrbanc

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
tvrbanc@nsk.hr

Izlaganje na posteru predstavlja višegodišnje aktivnosti Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu na izgradnji digitalne zbirke članaka koja se tematski odnosi na Domovinski rat. U sklopu izrade prve bibliografije članaka iz novina te provedbe prvoga projekta digitalizacije građe NSK, bibliografski su obrađeni i digitalizirani članci iz dnevnog i tjednog domaćeg i stranog tiska iz razdoblja 1991. – 1992. Bibliografija je objavljena u tri dijela pod naslovom *Rat u Hrvatskoj*, a digitalizirani članci pohranjeni na računalnom poslužitelju NSK. Prilikom otvaranja Zbirke knjižnične građe o Domovinskom ratu u studenom 2009. godine, izrađena je galerija digitalnih članaka koja je dostupna isključivo u prostoru

NSK na računalu Zbirke. Kako bi se prevladali nedostaci ovog oblika pristupa člancima, kao što je nemogućnost pretraživanja, 2011. se pristupilo izradi Excel tablice s bibliografskim podacima o člancima prenesenim iz bibliografije. Tako tablica sadrži sljedeće podatke: autor, naslov članka, naslov matične publikacije, datum objavljivanja, zemljopisni naziv, podatak o tematskoj skupini i dr. Uz navedene metapodatke, korisnik može pristupiti digitalnoj preslici članka pohranjenoj na računalnom poslužitelju. U trećoj fazi rada na digitaliziranim člancima, 2015. godine testirana je primjena aplikacije za izradu virtualnih izložbi NSK. Osim što ovaj način omogućuje tematsku, kronološku i prostornu organizaciju članaka, ipak ne omogućuje pretraživanje metapodataka ili teksta članaka bez značajne nadogradnje. Uspostavom portala *Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu* početkom 2016. godine otvorene su nove mogućnosti za uspostavu digitalne hemeroteke, ali i okupljanje ostalih vrsta digitalne građe o Domovinskom ratu. Sustav omogućuje jednostavno upravljanje metapodacima, objavu preslika, povezivanje zapisa, izradu poveznica na zapise normativnih podataka i upravljanje pravima pristupa. U ovoj fazi započet je prijenos podataka iz Bibliografije u sustav, s planom omogućivanja lokalnog pristupa člancima s jednog računala u NSK.

B I O G R A F I J E A U T O R A

Benić, Kristian suradnik je Gradske knjižnice Rijeka za marketing, odnose s javnošću i projekte, obrazovanjem profesor povijesti i filozofije. Glavni je urednik *online Magazina* Gradske knjižnice Rijeka (<http://gkr.hr/Magazin>) i voditelj aktivnosti razvoja laboratorija 3D modeliranje i 3D printanje. Koordinator je knjižničnih aktivnosti u sklopu projekta razvoja Dječje kuće, jednog od sedam ključnih projekata Rijeke kao Europske prijestolnice kulture 2020. godine. Suautor je pobjedničkog riječkog koncepta na natjecanju za Europsku prijestolnicu kulture. Autor je aplikacije i e-knjige *Geeks Behind the Iron Curtain*. Glavni interesi mu se kreću u sferi sjecišta medija, marketinga i stvaralaštva uz pomoć novih tehnologija.

Bevandić, Dubravka diplomirala je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1997. godine, a 2009. godine na istom je fakultetu magistrirala s temom *Građanskopravna zaštita prava na privatnost fizičkih osoba*. Položila je državni, pravosudni i javnobilježnički ispit. Od 1998. do 2006. radila je u Ministarstvu unutarnjih poslova na pravnim poslovima, a od 2006. do 2010. na mjestu savjetnice odnosno više savjetnice u Agenciji za zaštitu osobnih podataka, na poslovima nadzora nad primjenom *Zakona o zaštiti osobnih podataka*. Tijekom 2010. godine radila je na mjestu prisjednice u javnobilježničkom uredu. Od 2011. do 2013. načelnica je Odjela za pravo na pristup informacijama u Agenciji za zaštitu osobnih podataka, na poslovima provedbe *Zakona o pravu na pristup informacijama*. Od 25. listopada 2013. godine radi u Uredu povjerenice za informiranje kao voditeljica Službe za zaštitu prava na pristup informacijama.

Blažević, Jasna diplomirala je engleski jezik i književnost i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1979. nekoliko je godina radila u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici na Odjelu tekuće bibliografije knjiga i

ubrzo položila stručni bibliotekarski ispit. Bila je članica prve ekipe koja je radila na uvođenju kompjutorizacije knjižničnog poslovanja odnosno izgradnji elektroničnog kataloga u NSK. Od 1987. zaposlena je u Institutu za migracije i narodnosti na mjestu voditeljice knjižnice gdje obavlja i razne druge poslove (prevođenje, korektura i sl.). Dugogodišnja je tajnica uredništva znanstvenog časopisa IMIN-a *Migracijske i etničke teme*.

Bojić, Nikola rođen je 1986. godine u Splitu. Diplomirao je povijest umjetnosti i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 2011. godine. Iste godine kao stipendist Fondacije Baloković, nastavlja s poslijediplomskim studijem na Graduate School of Design na sveučilištu Harvard gdje magistrira 2013. Kao doktorand na projektu ARTNET (Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu) zaposlen je 2015., a trenutačno pohađa 3. godinu doktorskog studija na Filozofskom fakultetu u Splitu. Boravio je na doktorskom istraživanju na Massachusetts Institute of Technology.

Bužleta, Nadia diplomirala je knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1993. godine zaposlena je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula. Od 2009. godine voditeljica je Matične službe za narodne knjižnice Istarske županije. Posebna područja interesa su joj istraživanje povijesti tiskarstva i nakladništva u Istri, izgradnja zavičajnih zbirki, zaštita pisane baštine u Istri. Voditeljica je projekta *Bibliographia Histrica Online* koji obuhvaća rad na retrospektivnoj bibliografiji knjiga, časopisa i novina objavljenih u Istri do 1918. godine. Područjem digitalizacije knjižnične građe aktivno se bavi od 2009. godine, kada je inicirala te vodi projekt digitalizacije vrijednih, raritetnih i starih knjiga i razglednica *Virtualna zavičajna zbirka* (ViZZ). Sudjelovala je na brojnim stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Ciocoiu, Adina rođena je u Bukureštu, u Rumunjskoj. Završila je knjižnične i informacijske znanosti na Sveučilištu u Bukureštu, a 2012. godine stekla je diplomu studija International Master in Digital Library Learning s temom *Međunarodna suradnja u digitalnoj knjižnici Manuscriptorium*. Radila je u Nacionalnoj knjižnici Rumunjske, u odjelu Digitalne knjižnice, na poslovima izrade digitalnih zbirki pisane kulturne baštine. Godine 2014. pridružila se Europskoj knjižnici i radila s knjižnicama diljem Europe na različitim projektima posvećenim agregaciji. Trenutačno je zaposlena u Europeana kao specijalist za knjižnične podatke te nastavlja surađivati s knjižnicama koje žele svoje digitalne zbirke uvrstiti u Europeanu i podijeliti s najširim krugom korisnika.

Crnković, Kristijan, područje interesa autora vezano je uz razvoj interoperabilne softverske platforme Indigo koja omogućuje arhivima, knjižnicama i muzejima izgradnju repozitorija, agregiranje i publiciranje digitalnih zbirki na internetu te njihovo slanje u Europeanu. Kroz razvoj digitalnih servisa koji su sastavni dio platforme Indigo, autor se bavi parametrizacijom metapodatkovnih modela te njihovo povezivanje u skladu s važećim standardima. S obzirom da razvoj interoperabilnih servisa zahtijeva ekspertno poznavanje AKM standarda, autor mnogo vremena i energije ulaže u proučavanje kompatibilnosti i usklađenosti standarda te njihovu primjenu u praksi kroz razvoj i testiranje softverske platforme Indigo. Kroz projekte digitalizacije u suradnji s AKM institucijama autor gradi novu razinu primjenjivosti semantičkih modela koji su u dosadašnjoj praksi i bazama institucija bili vrlo malo ili uopće nisu bili primjenjivani.

Gjurković Govorčin, Rajka diplomirana je knjižničarka i prof. filozofije. Od 1993. zaposlena je u Knjižnicama grada Zagreba, od 2008. članica je uredništva *Digitalizirana zagrebačka baština*, od

2010. redaktorica je mrežnog kataloga Knjižnica grada Zagreba, od 2013. voditeljica je Knjižnice Božidara Adžije. Sudjelovala je u više projekata, na brojnim domaćim i međunarodnim stručnim skupovima. Objavila je više stručnih radova, kao glavna urednica Hrvatskoga knjižničarskog društva uredila je niz publikacija.

Holub, Karolina viša je knjižničarka u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Područje njezinog rada obuhvaća razvoj, implementaciju i održavanje sustava digitalne knjižnice (Hrvatski arhiv weba, Digitalne zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, Nacionalni repozitorij završnih i diplomskih radova – ZIR, Nacionalni repozitorij disertacija i znanstvenih magistarskih radova – DR), usklađivanje metapodataka za sve vrste građe i interoperabilnost s drugim sustavima. Sudjeluje u upravljanju projektima digitalizacije i razvoju tematskih portala te je uključena u više domaćih i međunarodnih projekata.

Juričić, Vedrana radila je u Gradskoj knjižnici, Zagreb (1978.-1992.), u Knjižnici Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU (1992.-2006.) te Knjižnici HAZU (od 2006. do danas). Sudjeluje (1992.-2006.) u projektu RISM (*Répertoire International des Sources Musicales*) – međunarodna bibliografija rukopisnih nota, pokreće *Digitalnu zbirku HAZU*, realizira registraciju Akademijinog knjižnog fonda kao kulturno dobro (5 zbirki knjiga: od 15. do 18. st. i Akademijina izdanja). Od 2013. do 2016. koordinira suradnju *Digitalne zbirke HAZU* u EU projektu *Europeana Cloud*.

Klarin Zadravec, Sofija knjižničarska je savjetnica u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskoga zavoda za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, koordinatorica je programa i projekata digitalizacije građe NSK te uspostave sustava

digitalne knjižnice. Godine 2012. obranila je doktorski rad *Koncept funkcionalne granularnosti u organizaciji informacija digitalne knjižnice* na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Članica je IFLA-ine Sekcije za novine, suradnica na projektu *Europeana Newspapers*, članica Radne skupine za Europsku knjižnicu i europsku digitalnu knjižnicu Europeanu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, tehničkoga odbora Hrvatskoga zavoda za norme HZN/TO 46, Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije te uredništva Vjesnika bibliotekara Hrvatske. Izlagala je na hrvatskim i inozemnim skupovima, objavila je veći broj radova o organizaciji informacija, metapodacima i digitalizaciji.

Kolega, Marin rođen je u Zadru 1965. godine. Diplomirao je i magistrirao na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu na Odjelu za radiokomunikacije. Radeći prvenstveno u ICT kompanijama (RIZ, Siemens, Altima) i stječući preko 25 godina iskustva na raznim tehničkim i prodajnim pozicijama, uspješno završava niz velikih međunarodnih projekata u telekomunikacijskom, javnom, zdravstvenom i uslužnom sektoru. Od 2015. godine radi u tvrtki Applicon kao tehnički direktor. Applicon je proizvođač i izvoznik softvera u domeni elektroničkih/mobilnih plaćanja i distribuciju elektroničkih dobara s mnogobrojnim referencama u Europi, svijetu i u Hrvatskoj. Osim toga, Applicon već godinama njeguje, razvija i implementira širom svijeta paletu proizvoda PandoPad u koju spadaju integrirani sustavi interaktivnog i neinteraktivnog označivanja, mobilnih i *web* aplikacija, te inovativnih *virtual reality* i *augmented reality* rješenja pokrivajući veoma široki spektar djelatnosti.

Kudra Beroš, Viktorija rođena je u Zagrebu 1971. godine. Diplomirala je filozofiju i opću lingvistiku te bibliotekarstvo na

Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dodatno je stekla i zvanje specijalista ECDL uredske informatike. Radila je u tvrtki Ador (studio za internet i multimediju), a zatim kao knjižničarka u nekoliko zagrebačkih osnovnih škola. Od 2009. zaposlena je na radnom mjestu diplomirane knjižničarke u Institutu za migracije i narodnosti. Uz pomoć Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu vodila je rad na uvođenju knjižničnog programa Koha u knjižnicu IMIN-a. Godine 2011. upisala je poslijediplomski sveučilišni studij humanističkih znanosti Sveučilišta u Zadru, studijski smjer Interdisciplinarnе humanističke znanosti. Suradnica je na projektu uspostavljanja elektroničkog sustava za uređivanje časopisa (Open Journal System) te digitalizacije znanstvenog časopisa IMIN-a *Migracijske i etničke teme*. Voditeljica je projekta uspostave institutskog repozitorija i digitalizacije građe.

Kuzman Šlogar, Koraljka diplomirala je povijest, etnologiju i muzeologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a potom magistrirala i doktorirala na području humanistike, polje etnologija i kulturna antropologija. Od 2001. godine zaposlena je u Institutu za etnologiju i folkloristiku kao voditeljica Odjela dokumentacije u kojem vodi projekt razvoja digitalnog repozitorija te razne druge projekte vezane uz digitalizaciju građe, objavljivanje arhivskog materijala, izradu virtualnih i muzejskih izložbi i dr. Istodobno je suradnica na više domaćih i europskih znanstvenih projekata iz područja kulturne antropologije i digitalne humanistike te autorica niza znanstvenih i stručnih radova koje predstavlja na domaćim i međunarodnim skupovima. Članica je Vijeća nacionalnih koordinatora u europskom konzorciju za umjetnost i humanistiku DARIAH-ERIC, kao nacionalna koordinatorica i predstavница za Hrvatsku pa joj je trenutačno u fokusu interesa područje digitalne humanistike i razvoj e-infrastrukture za umjetnost i humanističke znanosti.

Lakić, Vilijam rođen je 1957. u Zapuntelu na otoku Molatu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Šibeniku. Diplomirao je sociologiju i filozofiju na Filozofskom fakultetu u Zadru. Od 1987. radi u Gradskoj knjižnici "Juraj Šižgorić" Šibenik, od 1997. kao voditelj županijske matične službe, a od 2012. kao ravnatelj. Sudjeluje u izdavačkoj djelatnosti Knjižnice, kao lektor, redaktor i urednik. Zajedno s Dragom Margušem napisao je *Bibliografiju radova o rijeci Krki* (2012.).

Lončarić, Lana studentica je diplomskog studija informacijskih znanosti (smjer bibliotekarstvo) i anglistike (prevoditeljski smjer) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dobitnica je nagrade Zaklade dr. Ljerka Markić-Čučuković za najbolje studente bibliotekarstva na Sveučilištu u Zagrebu u akad. god. 2015./2016. Sudjeluje na međunarodnom projektu *InterPARES Trust*.

Majer, Ivana diplomirala je hrvatski jezik i književnost i informacijske znanosti (smjer bibliotekarstvo) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Središnjoj medicinskoj knjižnici Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Područja njezina zanimanja jesu sadržajna obrada građe, znanstvena komunikacija i nakladništvo, digitalni repozitoriji te metodologija izrade znanstvenih i stručnih radova, s posebnim naglaskom na jezičnom oblikovanju publikacija.

Majstorović, Anja, završila je preddiplomski studij na Odjelu za kulturologiju (smjer knjižničarstvo) Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i trenutačno je studentica druge godine diplomskog studija informacijskih i komunikacijskih znanosti (smjer bibliotekarstvo) i antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovala je u organizaciji različitih oblika kulturnih

manifestacija te od listopada 2016. godine kroz volonterski rad u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu sudjeluje u izradi virtualne izložbe *Prošlost i sadašnjost Krke*.

Martinić, Lucija rođena je 1989. u Kutini. Diplomirala je informacijske znanosti, smjer knjižničarstvo, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku 2013. godine. Radila je u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Osnovnoj školi Odra te na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu. Od siječnja 2017. godine zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo. Područje njezinoga rada uključuje izgradnju portala Digitalne zbirke NSK, obradu digitalnih preslika te rad na virtualnim izložbama NSK.

Mašina, Dina rođena je 1984. godine u Zadru. Viša je knjižničarka, prof. povijesti i pedagogije, dipl. povjesničarka. Od 2009. zaposlena je u Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Od 2012. glavna je urednica Hrvatskoga knjižničarskog društva. Glavni je administrator *Digitalne zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. Aktivno je sudjelovala na brojnim stručnim skupovima i radionicama te je objavila više stručnih radova.

Miholić, Irena rođena je u Zagrebu gdje je diplomirala muzikologiju i glazbenu publicistiku (1998.) na Muzičkoj akademiji. Magistrirala je (2005.) te stekla titulu doktora humanističkih znanosti na polju etnologije i kulturne antropologije (2009.) na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radi kao etnomuzikolog, glazbenik i glazbeni pedagog. Od 2001. godine zaposlena je na Institutu za etnologiju i folkloristiku. Polja njezinoga interesa su tradicijska glazba u Hrvatskoj, tradicijska glazbala i ansambli, digitalna humanistika, edukacija, popularna glazba u Hrvatskoj.

Miletić Drder, Mira voditeljica je Zbirke zemljovida i atlasa u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Doktorirala je 2012. na temu *Kartografske zbirke u Hrvatskoj: model virtualnog povezivanja*. Kao knjižničarska savjetnica sudjeluje u stručnom i edukativnom radu svih aspekata knjižnične i kartografske djelatnosti. Suradnica je međunarodnih udruženja kartografskih stručnjaka koji se bave kartografskom građom, poviješću kartografije i digitalnim kartografskim kulturnim nasljeđem. Objavljivala je stručne i znanstvene radove o kartografskoj građi i zbirkama kartografske građe. Sudjelovala je kao istraživač u znanstvenim projektima.

Milunović, Dragana diplomirala je bibliotekarstvo i informatiku na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1999. godine, magistrirala je 2004. godine temom *Biblioteke za hendikepirana lica*, a doktorirala 2015. temom *Uloga savremenih biblioteka u razvijanju čitanja lica sa invaliditetom*. Zaposlena je u Narodnoj biblioteci Srbije od 2000. godine na različitim odjelima, trenutačno radi kao diplomirani bibliotekar savjetnik u Odjeljenju za razvoj digitalne biblioteke i mikrografiju. Članica je CENL grupe za autorska prava (2016.-), nacionalni je EIFL-IP koordinator (2015.-), predsjednica je Komisije za zvanja NBS (2015.-), članica je Upravnog odbora Fondacije NBS (2016.-), Stručnog savjeta NBS (2015.-), članica je redakcije *Glasnika NBS* (2016.-), redakcije *Bibliotekara* (2016.-) te redakcije stručne edicije *Savremena biblioteka* (2015.-). Sudjelovala je u radu brojnih stručnih tijela pri knjižničarskim udruženjima i organizacijama u Srbiji. Objavila je više od 90 stručnih i znanstvenih radova u domaćim i inozemnim stručnim publikacijama, sudjelovala je na nacionalnim i međunarodnim stručnim skupovima te je održala više od 60 stručnih seminara u području knjižničarstva i informatike te digitalne inkluzije.

Načinović, Nela diplomirala je na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Rijeci na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost te položila stručni ispit za bibliotekara. Od 1977. godine zaposlena je u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula gdje obnaša funkciju ravnateljice Knjižnice. Sudjelovala je u radu više komisija i odbora pri Hrvatskom knjižničarskom društvu te je članica raznih udruga i kulturno-umjetničkih društava. U više mandata bila je predsjednica Društva bibliotekara Istre. Sudjelovala je i izlagala na raznim stručnim skupovima u zemlji i inozemstvu kao i brojnim programima na promicanju Knjižnice i knjižničarstva te kulture čitanja. Tijekom svog rada realizirala je brojne projekte, a zaslužna je za preseljenje i otvaranje Središnje knjižnice na novoj lokaciji, otvaranje Multimedijalne čitaonice – turističke knjižnice, te otvaranje Čitaonice kluba umirovljenika Pula za osobe treće životne dobi.

Pancirov, Petra diplomirala je hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 2008. godine i knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2010. godine. Od 2009. do 2010. godine radila je u Gimnaziji Karlovac kao profesorica hrvatskoga jezika i književnosti, a od 2013. djelatnica je Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gdje od 2016. radi kao ključna knjižničarka za normativnu bazu NSK. Članica je Radne grupe NSK za rad na projektu *Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju*.

Petrinović, Martina diplomirala je povijest umjetnosti i engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Društvu povjesničara umjetnosti Hrvatske gdje vodi izvršavanje svih publicističkih projekata, projekte popularizacije znanosti povijesti umjetnosti u široj javnosti kao i sve programe redovne djelatnosti udruge.

Petrušić, Renata, viša knjižničarka, diplomirala je hrvatski jezik i književnost i knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zaposlena je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu u Centru za razvoj Hrvatske digitalne knjižnice Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo. Voditeljica je projekata digitalizacije, članica programskih i organizacijskih odbora nekoliko skupova i konferencija, suradnica u projektima The European Library i Europeane, predsjednica Radne grupe za normizaciju Hrvatskog knjižničarskog društva te članica tehničkog obora Hrvatskog zavoda za norme HZN/TO 46, Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije. Sudjeluje u nekoliko domaćih i međunarodnih stručnih i znanstveno-istraživačkih projekata.

Shek Brnardić, Teodora viši je znanstveni suradnik na Odjelu za novovjekovnu povijest Hrvatskog instituta za povijest. Diplomirala je klasičnu filologiju, a magistrirala povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorske studije pohađala je na Srednjoeuropskom sveučilištu (Central European University) u Budimpešti. Njezina glavna istraživačka područja interesa uključuju povijest političke misli, ranonovovjekovnu i novovjekovnu intelektualnu i kulturnu povijest, lingvistiku, historiografiju u dvadesetom stoljeću i digitalnu humanistiku. Sudjelovala je na nekoliko međunarodnih projekata koje su financirali Austrijsko federalno ministarstvo znanosti i Srednjoeuropsko sveučilište i na više radionica iz polja digitalne humanistike. Njezini članci objavljeni su, između ostalog, u časopisu *European Review of History* te u zbornicima izdavačke kuće Brill, a autorica je i knjige *Svijet Baltazara Adama Krčelića: obrazovanje na razmeđu tridentskog katolicizma i prosvjetiteljstva* (2009.)

Stanišić, Mirjana rođena je 1968. godine u Beogradu gdje je završila Filološki fakultet, Odsjek za slavistiku. Radi kao knjižničari

savjetnik u Narodnoj biblioteci Srbije i kao sekretar Zadužbine „Desanka Maksimović“. Autorica je više članaka iz područja bibliotekarstva, sudjelovala je i izlagala na stručnim skupovima, priredila je nekoliko zbornika radova i šest tomova ostavštine Desanke Maksimović, autorica je tri izložbe i pratećih kataloga sa suautorima, prevodi s ruskog jezika.

Stojanović, Miroljub od 2005. godine zaposlen je u Narodnoj biblioteci Srbije na mjestu sistemskog administratora u okviru Virtualne biblioteke Srbije. Radio je i na poslovima instalacije i uspostave čitaonice za slijepce i slabovide. Osnivač je međunarodne konferencije sistemskih administratora COBISS-a. Od 2013. godine imenovan je na mjesto načelnika Odjeljenja za digitalni razvoj i mikrografiju na poslovima organizacije i koordinacije postavke novog portala digitalne biblioteke. Koordinator je poslova na definiranju sheme metapodataka primjenljive u NBS, definiranja smjernica i standarda u digitalizaciji. Koordinira i vodi projekte *Digitalne biblioteke – edukacija* i *Ozvučavanja sajtova NBS*. Od 2016. godine imenovan je na mjesto načelnika Odjeljenja za razvoj računarsko-informatičkog sistema Narodne biblioteke Srbije. Član je Komisije za razvoj digitalizacije pri Ministarstvu kulture i informiranja.

Strinavić, Ana završila je studij ruskog i slovačkog jezika na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2010. godine. Na istom fakultetu diplomirala je i bibliotekarstvo 2015. godine. Radila je kao suradnica u magazinu *Gloria*, informatorica Hrvatske turističke zajednice, u hotelijerstvu i kao knjižničarka u osnovnoj školi. U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu radila je godinu dana na odjelu obrade građe, tu je imala priliku sudjelovati u izradi virtualne izložbe *Prošlost i sadašnjost Krke*. Trenutačno je zaposlena kao zamjena voditelja knjižnice u Poliklinici SUVAG.

Sudarević, Ana rođena je u Virovitici. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirala je 2003. godine hrvatski jezik i književnost te informatologiju, smjer bibliotekarstvo. Od 2001. godine radi u Osnovnoj školi Dubovac u Karlovcu kao stručna suradnica knjižničarka, a prije toga, kao apsolventica, radila je u knjižnici Instituta Ruđer Bošković. Od 2006. godine voditeljica je Županijskog stručnog vijeća knjižničara osnovnih i srednjih škola Karlovačke županije. Godine 2014. promovirana je u zvanje stručnog suradnika savjetnika. Posebno područje njezinog interesa je odgojno-obrazovni rad s korisnicima, posebno učenicima, s naglaskom na suvremene tehnologije. Na tu temu održala je izlaganja na stručnim skupovima i konferencijama u Hrvatskoj i inozemstvu, vodila radionice te objavljivala radove u relevantnim časopisima. Od 2006. do 2012. godine bila je dopredsjednica Hrvatskoga čitateljskoga društva, a od 2006. do 2016. uređivala je glasilo *Hrčak*.

Šilić, Artur rođen je 1983. godine u Zagrebu. Diplomirao je 2007. na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu gdje se potom zapošljava kao znanstveni novak i upisuje doktorski studij. Dio dokorskog studija provodi u Rennesu u Francuskoj na institutu IRISA (Institut de recherche en informatique et systèmes aléatoires). Doktorirao je 2014. godine u području računarstva na temi *Vremenska vizualizacija velikih zbirki tekstova zasnovana na analizi korespondencije*. U suautorstvu objavljuje deset radova na međunarodnim konferencijama i u časopisima. Tijekom dokorskog studija sudjeluje u brojnim istraživačkim i stručnim projektima (COGITO, CADIAL, AIDE, KTN, LetsMT!). Od 2014. je samostalno zaposlen te se bavi strojnom obradom teksta u području praćenja i analize medija.

Tomašević, Nives izvanredna je profesorica na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. Rođena je u Zagrebu, gdje je polazila osnovnu školu, gimnaziju i Filozofski fakultet. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na poslijediplomskom studiju Hrvatska kultura temom *Tranzicija u izdavaštvu i proizvodnja knjige kao kulturnoga kapitala* (2008.) pod mentorstvom prof. dr. sc. Dubravke Oraić Tolić. Od 1. ožujka 2009. zaposlena je na Sveučilištu u Zadru, Odjelu za informacijske znanosti. Predaje na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju. Voditeljica je modula nakladništvo na doktorskom studiju Društvo znanja i prijenos informacija. Voditeljica je međunarodne konferencije nakladništva – Internacional conference Publishing Trends and Contexts, kao i Ljetnih škola nakladništva. Prije odlaska na Sveučilište u Zadru većinu radnog vijeka provela je u nakladništvu obavljajući najraznovrsnije poslove. Tijekom stručne djelatnosti uredila je iznimno velik broj knjiga i pokrenula veći broj biblioteka. Godine 1997. odlikovana je redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića za zasluge u kulturi, a 2003. dobila je povelju Grada Osijeka za promicanje osječke pisane riječi. Izvršna je koordinatorica projekta *Hrvatska kulturna baština* pri Ministarstvu kulture. Članica je uređivačkog odbora časopisa *Libellarium* te je članica uredničkog odbora niza *Studije iz knjižnične i informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru*. Članica je programskog i upravnog odbora *Kreativne riznice* u Osijeku. Suautorica je knjige *Knjiga, iluzija, tranzicija* koju je 2009. objavila u suautorstvu s Mihom Kovačem, te knjige *Nevidljivo nakladništvo* u suautorstvu s Jasnom Horvat (2012.). Autorsku knjigu *Kreativna industrija i nakladništvo* objavila je 2015. godine.

Ulaga, Marinka rođena je 1982. u Dubrovniku. Nakon završetka Medicinske škole u Dubrovniku, u Zagrebu upisuje Filozofski

fakultet – smjer ukrajinistika i indologija. Od 2010. zaposlena je u Znanstvenoj knjižnici, Dubrovnik. Godine 2011. upisuje izvanredni studij bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te 2015. stječe zvanje magistre bibliotekarstva i polaže stručni ispit. Prevela je dio knjige *Genocidni zločin totalitarnog režima u Ukrajini 1932.-1933.* (2008.), objavljene su joj recenzije knjiga za Maticu hrvatsku i časopis *Dubrovnik*, objavljuje poeziju u *Literatu malom*, časopisu Matice hrvatske, Dubrovnik, objavljen joj je rad u zborniku *Umreženi* (2015), trenutno surađuje na prevođenju antologije suvremenih indijskih pjesnika.

Vrbanc, Tomica rođen je u Sisku 1965. godine. Završio je studij kroatistike i južnoslavenskih filologija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1993. godine, a 2012. godine stekao je zvanje višeg knjižničara. Od 1998. radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na Odjelu obrade i Uredu za CIP, a od 2009. u Zbirci knjižnične građe o Domovinskom ratu. Sudjeluje na domaćim i međunarodnim stručnim skupovima. Objavio je više stručnih radova.

Vujčić, Davorin rođen je u Zagrebu 1966. godine. Diplomirao je filozofiju i povijest umjetnosti 1994. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je na Odsjeku za povijest umjetnosti magistrirao 2004., a trenutačno je u završnom stupnju doktorskog studija. Od 1995. radi kao kustos u Muzejima Hrvatskog zagorja – Galeriji Antuna Augustinčića u Klanjcu (od 2001. viši kustos, a od 2014. muzejski savjetnik), obavljajući sve segmente muzejskog posla. Baveći se prvenstveno skulpturom, autorski koncipira i realizira monografske i problemske izložbe, drži predavanja, objavljuje predgovore i fotografije u katalozima te osvrtne, stručne i znanstvene radove u časopisima, zbornicima i leksikonima. Autor

je monografija (Poljan, 2007.; Juhn, 2009.) te knjige eseja *Sugovori* (2016.). Član je gradskih i nacionalnih kulturnih tijela (Galerija izvorne umjetnosti Zlatar, Hrvatski nacionalni komitet ICOM-a, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Hrvatsko muzejsko društvo) te suradnik Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“.

Zajec, Jasenka, knjižničarska savjetnica, radi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu kao savjetnica za međunarodnu suradnju. Članica je Hrvatskog knjižničarskog društva, Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva, predsjednica Tehničkog odbora Hrvatskog zavoda za norme HZN/TO 46 Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije, članica Upravnog odbora Međunarodnog ureda za ISSN. Stručni su joj interesi međunarodna suradnja, normizacija, serijske publikacije, digitalizacija.

Programski odbor:

Karolina Holub

Sofija Klarin Zadravec

Tatijana Petrić, predsjednica

Renata Petrušić

Jasenska Zajec

Organizacijski odbor:

Mihael Bily

Karolina Holub

Ante Livajić

Nela Marasović

Anita Marin

Lucija Martinić

Renata Petrušić, predsjednica

Impresum

Nakladnik:

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Ulica Hrvatske bratske zajednice 4
10000 Zagreb

Za nakladnika:

Tatijana Petrić

Urednice:

Renata Petrušić
Nela Marasović
Karolina Holub

Lektorica:

Renata Petrušić

Grafički izgled i priprema:

Goran Hasanec

Tisak:

ITG d.o.o.
Dalmatinska 12
10000 Zagreb

Naklada:

120 primjerala

NACIONALNA I
SVEUČILIŠNA
KNJIŽNICA
U ZAGREBU